

Vejledning for udbydere af kurser i dyrkning og håndtering af GM- afgrøder

Juni 2024

Vejledning for udbydere af kurser i dyrkning og håndtering af GM- afgrøder

Oktober 2016

Redigeret juli 2018, marts 2022, marts 2022 og oktober 2023

Tekst og redaktion:

Landbrugsstyrelsen

Planter & Biosikkerhed

Nyropsgade 30

DK-1780 København V

Telefon +45 3395 8000

E-mail: planter&biosikkerhed@lbst.dk

www.lbst.dk

Fotos: Colourbox

ISBN : 978-87-7120-601-2

Indhold

1.	Indledning	6
2.	Ordforklaring	7
3.	Krav til kursusudbydere	8
3.1	Undervisningens indhold	8
3.1.1	Kursus for dyrkere af GM-afgrøder	8
3.1.2	Ansatte på jordbrugsbedrifter, ejere eller ansatte på maskinstationer, transportvirksomheder m.v.	9
3.2	Udlevering af kursusbevis og kort for godkendt kursus	9
3.3	Afholdelse af kurser	10
3.4	Ansøgning og godkendelse som kursusudbyder	10
4.	Offentliggørelse af godkendte kursusudbydere	11

1. Indledning

Denne vejledning beskriver de regler, der gælder for udbydere af kurser om dyrkning og håndtering af genetisk modificerede (GM) afgrøder.

Vejledningen retter sig hovedsageligt til:

- Udbydere af kurser om dyrkning og håndtering af GM-afgrøder.

Formålet med reglerne er at sikre at:

- Personer, der ønsker at kunne dyrke og/eller håndtere og transportere GM-afgrøder, får den rette viden om kravene i lovgivningen.

Reglerne indeholder en række krav om:

- Godkendelse af udbydere af kurser om dyrkning og håndtering af GM-afgrøder,
- Kursernes indhold.

Der er udarbejdet særskilte vejledninger til henholdsvis erhvervsgrupperne dyrkere, leverandører, maskinstationer og transportvirksomheder, kursusudbydere og konventionelle og økologiske landmænd, der har lidt et tab i forbindelse med en nabos dyrkning af GM-afgrøder.

Reglerne om sameksistens bygger oven på de bestemmelser, der i forvejen gælder for konventionel og økologisk jordbrugsproduktion og for andre, der er omfattet af sameksistensreglerne.

Vejledning, lovstof, kontrolresultater, bilag, skabeloner og skemaer kan findes på Landbrugsstyrelsens hjemmeside: www.lbst.dk under menuen Tværgående > GMO.

Materialet kan desuden fås ved henvendelse til Landbrugsstyrelsen.

Administration af reglerne varetages af:

Landbrugsstyrelsen

Jura & Kvalitet

Planter & Biosikkerhed

Nyropsgade 301780 København V

Tlf.: 33 95 80 00

Hjemmeside: www.lbst.dk

E-mail: planter&biosikkerhed@lbst.dk

2. Ordforklaring

Afgrøde:	De frø, sædekorn og vegetativt formeringsmateriale, der dyrkes på marken, samt det høstede produkt.
Dyrker:	Driftsansvarlig på en jordbrugsbedrift.
Dyrkningsafstand:	Afstand til en nabos konventionelt eller økologisk dyrkede mark med den samme eller tæt beslægtede art, som kan krydsbestøve med GM-afgrøden.
Genetisk modificeret materiale (GM-materiale):	Den del af en genetisk modificeret afgrøde, som efter spredning med pollen, frø eller vegetativt formeringsmateriale kan genfindes i en konventionelt eller økologisk dyrket afgrøde.
Håndtering:	Samlebetegnelse for såning, kartoffellægning, høst, transport, jordbehandling og oplagring på bedriften m.v.

3. Krav til kursusudbydere

Kursusudbydere, der gerne vil afholde kurser i sameksistensreglerne for dyrkere og ansatte på jordbrugsbedrifter, samt ejere og medarbejdere på maskinstationer, transportvirksomheder m.v. kan søge om at blive godkendt hertil af Landbrugsstyrelsen.

Neden for er beskrevet de krav og betingelser, vi stiller til jer som kursusudbydere og til kursusindhold. Bestemmelserne fremgår af bekendtgørelse nr. 1559 af 11. december 2015 om dyrkning m.v. af genetisk modificerede afgrøder.

3.1 Undervisningens indhold

Formålet med kurserne er at sikre deltagernes kendskab til sameksistensreglerne, og til hvordan spredning af GM-materiale begrænses.

Der er behov for kurser til følgende to målgrupper:

- Dyrkere af GM-afgrøder (driftsansvarlige)
- Ansatte på jordbrugsbedrifter samt ejere eller ansatte på maskinstationer, transportvirksomheder og lignende, der håndterer GM-afgrøder i forbindelse med f.eks. såning, høst eller transport.

Kravene til kursernes indhold fremgår af dyrkningsbekendtgørelsen. De er desuden angivet i de følgende afsnit.

3.1.1 Kursus for dyrkere af GM-afgrøder

Kurset for dyrkere af GM-afgrøder skal omfatte nedenstående hovedelementer. Omfanget af kurset skal være af en sådan karakter, at det svarer til to kursusdage.

Generelt om dyrkning af genetisk modificerede afgrøder

- Udbredelse af genetisk modificerede afgrøder i Danmark og på verdensplan
- Hvordan bliver afgrøderne godkendt til dyrkning
- Hvilke afgrøder er godkendte – og hvilke er på vej
- Hvordan kontrolleres for indhold af genetisk modificerede organismer i almindelige afgrøder
- Tærskelværdier og kontrolsystemet, der sikrer at de overholdes

Gennemgang af lovgrundlaget

- Baggrund for loven
- Bekendtgørelse/vejledning/skemamateriale
- Hvordan bliver man autoriseret som avler, generelle forpligtelser
- Landbrugsstyrelsens krav til dokumentation, papirgange

Spredningsveje og virkemidler til at begrænse dem

- Udsæd
- Pollen
- Frø og vegetativ spredning
- Så- og høstmaskiner
- Transport og lagring

Krav til dyrkning og håndtering af de enkelte afgrøder

- Afgrødens særlige spredningsveje
- Krav til dyrkning
- Krav til afstande, herunder indgåelse af aftaler om fravigelse af afstandskrav
- Krav til rengøring af maskiner (hvordan undgås spredning mellem egne marker og spredning til naboer, mv.)

- Krav til transport og efterbehandlingen

Samhandel, avlerens oplysningspligt

- Information af naboer
- Erstatningssager principielle forløb – krav til dokumentation

3.1.2 Ansatte på jordbrugsbedrifter, ejere eller ansatte på maskinstationer, transportvirksomheder m.v.

Kurset for ansatte på bedrifter og for ejere eller ansatte på maskinstationer og transportvirksomheder m.v. skal omfatte nedenstående hovedelementer.

Omfanget af kurset skal være af en sådan karakter, at det svarer til én kursusdag.

Spredningsveje og virkemidler til at begrænse spredning

Spredning i forbindelse med såning, høst og transport, herunder

- Rengøring af maskiner.
- Overdækning af transportudstyr.
- Afhjælpende foranstaltninger i forbindelse med uheld.

Generelt om dyrkning af genetisk modificerede afgrøder

- Baggrund for loven
- Hvordan bliver man autoriseret som avler, generelle forpligtelser
- Landbrugsstyrelsens krav til dokumentation, papirgange
- Hvilke afgrøder er godkendte – og på vej

3.2 Udlevering af kursusbevis og kort for godkendt kursus

Når kurset er afsluttet, skal I sende en liste med oplysninger om kursUSDeltagerne til Landbrugsstyrelsen. Herefter trykker vi plastikkort og kursusbeviser (A4-format) med matchende godkendelsesnumre. Kursusbevisernes numre skal passe sammen, så nummeret på plastikkortet og beviset i A4-størrelse har samme løbenummer. Vi sender plastikkort og beviser til jer. I skal herefter underskrive kursusbeviserne og udlevere/sende plastikkort og kursusbeviser til kursUSDeltagerne.

KursUSDeltagerne skal ikke aflægge prøve eller anden form for eksamen efter kurset er gennemført.

Beviset for gennemført kursus i håndtering er et kursusbevis samt et gult plastikkort i kreditkortstørrelse, se en gengivelse af plastikkortet i Figur 1.

Figur 1. Gengivelse af bevis for gennemført kursus i håndtering af GM-afgrøder (forside og bagside).

Beviset for gennemført kursus i dyrkning og håndtering af GM-afgrøder er et kursusbevis samt et grønt plastikkort i kreditkortstørrelse, se en gengivelse af et grønt plastikkort i Figur 2.

Figur 2. Grønt bevis for gennemført kursus i dyrkning af GM-afgrøder (for- og bagside).

3.3 Afholdelse af kurser

Som led i vores godkendelse af jer som kursusudbydere, gennemgår vi kursusmaterialet for at sikre, at det indeholder de påkrævede elementer, se afsnit 3.4.

'Kurset for ansatte på jordbrugsbedrifter og ejere eller ansatte på maskinstationer og transportvirksomheder' kan holdes som en integreret del af kurset for dyrkere.

Kursister, der har gennemført et tilsvarende kursus i et andet EU-medlemsland, kan, efter vores godkendelse af deres tidligere kursusindhold, få godskrevet kurset eller dele af det, hvis det opfylder betingelserne.

Vi vil gerne så hurtigt som muligt inden kursets start have en deltagerliste med angivelse af navn, fødselsdato og kursusdage på kursisterne til brug for udformning af kursusbeviser og plastikkort. Deltagerlisten må meget gerne sendes til os elektronisk.

3.4 Ansøgning og godkendelse som kursusudbydere

Ansøgningen, kursusplan og kursusmateriale, som skal indgå i undervisningen, skal indsendes til Landbrugsstyrelsen, så vi har det senest en måned før kurset skal afholdes.

I kan benytte ansøgningsskemaet, som findes på vores hjemmeside. Skemaet hedder "Ansøgning som udbydere af kursus i dyrkning m.v. af GM-afgrøder".

Vi vil gennemgå materialet, og hvis det lever op til vores krav, vil vi godkende jer som kursusudbydere.

I modtager godkendelsen for en begrænset periode, hvorefter I kan indsende ansøgning om forlængelse.

4. Offentliggørelse af godkendte kursusudbydere

Vi offentliggør en oversigt over godkendte kursusudbydere på vores hjemmeside.

I er velkomne til at sende os en e-mail med oplysninger om tid og sted for kursusafholdelsen, pris, undervisningsplaner m.v. I kan også sende et link til jeres hjemmeside, hvor kursisterne kan finde disse oplysninger, hvis I ønsker det. Vi vil så gøre informationerne tilgængelige på vores hjemmeside.

Dokument- og revisionshistorik

Dato	Noter/ændringer	Redaktør*	Godkender*
05-10-2023	Gennemgået uden ændringer	LBO	
03-06-2024	Gennemgået uden ændringer	MORSTO	MORSTO

*Redaktør og godkender kan godt være samme person

Vejledning for udbydere af kurser i dyrkning og håndtering af
GM- afgrøder
Marts 2023

Landbrugsstyrelsen
Nyropsgade 30
1780 København V

www.lbst.dk